



# AKADEMIK

SPRAVODAJCA

NOVEMBER - DECEMBER 2011

AKADÉMIA OZBROJENÝCH SÍL GENERÁLA MILANA RASTISLAVA ŠTEFÁNKA



*Vianoce*

*sú sviatkom rodiny, útulného domova,  
voňavého ihličia, radosti, pokoja.*

*Sú najkrajšími sviatkami roka.*

*Máloktorý národ na svete má také krásne vianočné tradície ako náš.*

*Možno je to preto, že od vekov si cenil mier, ticho, pokoj,  
ktorých sa mu v histórii nie vždy dostávalo.*

*Na mnohé zvyky sa už zabúda, ale mali by sme sa k nim vracat',*

*najmä k podstate Vianoc a ich kúzlu,  
ktoré spočíva nie v preplnených stoloch  
ani v mnohorakých daroch,*

*ale v duši človeka, v добрote srdca,  
v správaní sa k blízkym, k spolupracovníkom,  
k okoliu.*

*Zažnime aj na tohoročnom stromčeku svetielka  
pre všetkých ľudí dobrej vôle, čo chcú pokoj na zemi.*

*pf 2012*

(úryvok z publikácie Život je čas)



## AKADEMIK

Spravodajca  
Akadémie ozbrojených síl  
generála  
Milana Rastislava Štefánika  
**Ročník VIII, číslo 3-4**  
Akademický rok 2011/2012



### Vydavateľ:

Akadémia ozbrojených síl  
generála M. R. Štefánika  
Demänová 393  
031 01 Liptovský Mikuláš  
www.aos.sk

### Redakčná rada:

Ing. Peter FIANTA - predseda  
tel.: 0960 423070  
e-mail: peter.fianta@aos.sk  
PhDr. Alena HARAGOVÁ  
tel.: 0960 422735  
e-mail: alena.haragova@aos.sk  
Ing. Danuša SPILÁ  
tel.: 0960 422529  
e-mail: danusa.spila@aos.sk  
Mgr. Dušan LITVA, PhD.  
tel.: 0960 423088  
e-mail: dusan.litva@aos.sk  
Mgr. Judita HAJKOVÁ  
tel.: 0960 422290  
e-mail: judita.hajkova@aos.sk

### Tlač:

Tlačiareň AOS, Liptovský Mikuláš

### Rozširuje:

AOS L. Mikuláš. Nepredajné.  
© Akadémia ozbrojených síl  
generála M. R. Štefánika

Registračné číslo: EV 1946/08



## V tomto čísle:

## VZDELÁVANIE

- Týždeň vedy 2011 v AOS
- Kurz GŠ Armády ČR v AOS
- Deň otvorených dverí
- Výzbroj a technika pozemných síl 2011
- Potreby praxe a medzinárodná spolupráca v programe SAACV
- Medzinárodná vedecká konferencia „Zvládanie extrémnych situácií“
- O účasti SR v misiách
- Krátko zo života kurzov:
  - Manažér a spoločenský styk
  - Otvorenie 8. VVŠK
  - ZVŠK 14 na cvičení „Liptov03“
  - Dvojstranné skupinové cvičenie „DKAVŠ“
  - Ukončenie ZVŠK 14
  - ISOC 7 ukončený
  - Holandský náčelník GŠ navštívil ISOC
- „International Day“ na ISOCu
- Noví učni v Cechu delostrelcov

## RÔZNE

- Letisko v AOS
- Spoločnosť ALITER na „Týždni vedy 2011“ v AOS
- Mikuláš priniesol vrece balíčkov
- Poľná omša na vojenskom cintoríne na Háji-Nicovô
- Akcie na január 2012

## ŠPORT

- Majstrovstvá AOS v malom futbale
- Športová streľba zo vzduchovej pušky
- Vedomostná súťaž o olympizme
- Vojensko - praktické plávanie - majstrovstvá OS SR

## Editoriál

## Prečo nám nefungujú Vianoce?

Stvoriteľovej práci na vesmíre sa prizerali štyria anjeli. Nastal siedmy deň a keďže anjeli nešli nakupovať, mali čas a rozprávali sa s Bohom o nádhernom svete. Prvý sa pýtal: „**Pane, ako si to urobil?**“ Druhý povedal: „**Prečo si to urobil?**“ A tretí: „**Pane, koľko by to stálo?**“ Štvrtý anjel ticho sedel, oprel si hlavu o dlaň a usmieval sa. Prvý anjel bol technik, druhý filozof, tretí obchodník s nehnuteľnosťami, štvrtý bol mystikom. Ten štvrtý porozumel vesmíru najviac a Boh ho pochválil. Štvrtý anjel prežíval **sviatok**.

Ludia na Slovensku, teraz pred **Vianocami**, zväčšujú preferencie predovšetkým tretiemu anjelovi. Pošliapali sme obdobie adventu a urobili sme z neho obdobie nákupu, shopaholizmu. Nakupovanie nám ide skvele a božstvo reklamy musí isto žiariť. Nakupovaniu rozumieme. Dokázali sme to aj ľahkosťou, s akou bolo možné vyraziť na mikulášske trhy (2. 12.) a ťažkosťami, ktoré niektorým bránili uctiť si pamiatku vojakov pochovaných nad našim mestom (2. 11.).

**Vianoce** skvelými nákupmi nezachránime. Naša situácia sa môže podobáť eurovalu, ktorý vraj nepomôže Grécku, ale predovšetkým francúzskym a nemeckým bankám. Podobne naše darčeky poslúžia skôr obchodom a reklamným agentúram ako tým, ktorých máme radi.

Nechávame sa okrádať o vianočnú pravdu, o niečo nanajvyššie krehké a dôležité. Ťažko povedať kto viac ublížil **Vianociam**, či tí, ktorí tvrdili, že Ježiš neexistoval, alebo agresívna reklama, ktorá jeho narodenie zdegenerovala na afektované nakupovanie. **Vianoce** sa predsa storočia slávil len pri čistom stole a v čistých dušiach, s darčekom ako jablčka a orechy, ale fungovali...

Skutočné **Vianoce** sa udiali v chudobe betlehemskej útulne a v dôvernej láske božsko-ludskej rodiny. Ak by sme **Vianoce** predefinovali, ak prehliadneme ich podstatu, bude to len sebaklam a zväčšovanie našej vianočnej frustrácie. Nepovažujme „štruktúry“ našich starých mám a otcov za menej významné ako štruktúry európskeho parlamentu.

**Vianoce** by mohli fungovať aj dnes. Nezabudnime však, že tieto sviatky v sebe obsahujú aj dimenziu ticha, sebareflexie, aj rozmer ľudskej solidarity, v ktorej si pozornejšie všimame osamelých, zabudnutých, chorých, alebo inak strádajúcich ľudí. Aj oni chcú zažiť radosť, pokoj a pochopenie. Mali by sme zľaviť z vonkajšieho perfekcionizmu a ostať normálni a robiť to, čo je jednoduché, duševne priesačné a užitočné pre rodinu.

V príprave na sviatky nám nemá chýbať sebakúmanie, ochota ku korekcii nalomených vzťahov, k zmiereniu. Človek sa nemá stať len tým, kto prináša sviatočný dar, ale predovšetkým tým, kto sa darom stáva, kto láskavosťou a pokojom dekoruje svoje rodinné prostredie.

Vlani pred **Vianocami** ma jeden náš bývalý kolega (podplukovník) požiadal o presný text Otčenáša a Zdravasa. Vraj to kedysi presne ovládal a znovu to chce presne hovoriť. Zdalo sa mi to krásne. Je to samozrejme môj „farársky“ subjektívny pocit.

Tak či onak, želim každému z nás silu vrátiť sa k tomu, čo bolo a je pre nás vzácné. Budme aspoň načas mystikmi.

Prajem Vám, priatelia, šťastný návrat k podstate **Vianoc**.

vojenský duchovný Stanislav Šverha

## Týždeň vedy 2011 v AOS

**„...stojíme na prahu ďalšieho, už ôsmeho ročníka Týždňa vedy a techniky na Slovensku. Cieľom tejto každoročnej aktivity je prezentovať, čo sa za uplynulý rok v oblasti výskumu a vývoja na Slovensku dosiahlo, diskutovať o problémoch v tejto oblasti a ich riešeníach a v neposlednom rade pokúsiť sa pritiahnúť väčšiu pozornosť verejnosti na oblasť vedy a techniky a ich význam pre rozvoj spoločnosti.“** - povedal vo svojom príhovore minister školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky na úvod Týždňa vedy a techniky na Slovensku. Tento týždeň je organizovaný Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, v spolupráci s Centrom vedecko-technických informácií SR, Národným centrom pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti.

8. ročník Týždňa vedy v Akadémii ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika (AOS) bol organizovaný v dňoch 8. - 11. novembra 2011.

Otvorila ho prezentácia spoločnosti ALITER Technologies, ktorá podrobnejšie informovala kadetov



a učiteľov o špeciálnych komunikačných systémoch COMTAG a COMTANET určených na podporu riešenia situácií krízového manažmentu vojenského ako aj nevojenského charakteru. Systém COMTAG je mobilný systém, ktorý umožňuje dynamické smerovanie dát a dynamickú ad-hoc tvorbu sietí aj cez úzkopásmové VKV rádiá spolu s integráciou VoIP sietí s VKV/KV bojovými rádiovými sieťami. Systém COMTANET je bleskovo nasaditeľný systém do poľných podmienok, ktorého portfólio služieb umožňuje dosahovať rovnakú úroveň služieb v poľných podmienkach, na akú je užívateľ zvyknutý zo stacionárneho prostredia.

Týždeň vedy obsahoval ďalej odbornú prednášku „Spoločenské zvyklosti a normy života v moslimskom prostredí“. Prednášateľ Dr. Lubomír Čech sa v tejto prednáške zameril na ortopraktickú stránku islamu a informácie, s ktorými sa stretávajú príslušníci OS SR v rámci operácií medzinárodného krízového manažmentu.

Do 8. ročníka Týždňa vedy v AOS sa tradične aktívne zapojila Akademická knižnica AOS, ktorá študentom permanentne prezentovala svoje služby vrátane ukážky On-line katalógu a pripravila i burzu kníh spojenú s predajom. V AOS je od roku 2009 sprístupnená licenzovaná databáza SpringerLink. Preto Akademická knižnica AOS pozvala zástupcu firmy SUWECO Dr. Pavla Baňalíka, aby podrobnejšie predstavil študentom túto databázu ako interaktívnu kolekciu vydavateľa Springer z oblasti vedy, techniky a medicíny, ako databázu, ktorá sprístupňuje elektronické časopisy, knihy, knižné série, referenčné práce a online archívy.

Cieľom Týždňa vedy v AOS bolo prezentovať a popularizovať aktuálne poznatky vedy a techniky, motivovať mladú generáciu študentov do intenzívnejšieho sebavzdelávania, pre získavanie nových a aktuálnych poznatkov z oblastí, ktoré študujú.

-hg-

## Kurz GŠ Armády ČR v AOS

Jednodňový vzdelávací program (10. 11. 2011) absolvovali v Akadémii ozbrojených síl šiesti príslušníci 24. Kurzu Generálneho štábu armádneho generála Karla Janouška z Univerzity obrany, Brno. Kurz predstavuje najvyššie vojenské vzdelanie v Armáde ČR, otvorený bol v septembri 2011. Jeho garantom je Katedra celoživotného vzdelávania Fakulty ekonomiky a manažmentu UO Brno.

Program kurzu v AOS obsahoval spektrum informácií, prezentácií, odbornú prednášku, všetko na báze tvorivej panelovej diskusie.

Českým hosťom v úvode predstavila doc. Ing. Mariana Kuffová, PhD., poverená plnením úloh prorektora pre vedu, Akadémiu ozbrojených síl a jej vzdelávací systém. Mjr. Ing. Milan Švrlo z Centra vzdelávania AOS informoval českých dôstojníkov o ďalšom vzdelávaní.

Podstatnú časť programu návštevy účastníkov kurzu GŠ AČR v Akadémii ozbrojených síl tvorila odborná prednáška Ing. Rudolfa Žideka z Katedry bezpečnosti a obrany AOS na tému "Aktuálne otázky výstavby bezpečnostného systému v Slovenskej republike".

*"Cieľom našej návštevy v SR bolo získavanie hlbších poznatkov o činnosti OS SR na strategickom a operačnom stupni velenia, preto sme navštívili Bratislavu a Trenčín a v neposlednom rade bolo naším cieľom získať informácie o systéme vzdelávania v AOS",* uviedol vedúci kurzu plk. gšt. v. v. Ing. Ján Spišák a kladne zhodnotil návštevu kurzu v AOS.

-hg-



## Deň otvorených dverí



Akadémia ozbrojených síl otvorila svoje brány 9. novembra 2011 pre všetkých záujemcov o denné vojenské bakalárske štúdium a zorganizovala Deň otvorených dverí.

V rámci Dňa otvorených dverí (DOD) bol uchádzačom ponúknutý bohatý program. Obsiahol krátku exkurziu do histórie školy, jej súčasnosť, štruktúru a poslanie, ale najmä informácie o samotnom priebehu a podmienkach prijatia na vysokoškolské štúdium.

Organizátori podrobne predstavili účastníkom DOD všetky študijné programy, ktoré AOS otvorí v akademickom roku 2012/13 a vojenský program ako neoddeliteľnú súčasť vojenského bakalárskeho štúdia.

Neodmysliteľným bodom programu Dňa otvorených dverí bola aj prehliadka areálu AOS, v tomto roku si záujemcovia o štúdium mohli v akadémii prezrieť akademickú knižnicu, priestory telovýchovného areálu, ubytovacie priestory a odborné učebne katedry elektroniky.

Dňa otvorených dverí v AOS sa zúčastnilo takmer 250 záujemcov zo všetkých kútov SR, boli to potenciálni študenti AOS, ich rodičia, učitelia stredných škôl a výchovní poradcovia.

Mgr. P. Adamíková  
foto: -hg-



## Výzbroj a technika pozemných síl 2011

Medzinárodná vedecká konferencia "Výzbroj a technika pozemných síl 2011" ktorá sa v Akadémii ozbrojených síl (AOS) konala v dňoch 9. - 10. novembra 2011, vstúpila do svojho 17. ročníka. Konferencia má dlhodobú tradíciu, pravidelne sa jej zúčastňujú odborníci z Českej republiky, Poľska, Slovenska, pribúdajú noví účastníci z týchto krajín, a tak počet odborníkov a inštitúcií na konferencii rastie z roka na rok.

Tohto roku sa konferencie zúčastnilo 65 zástupcov z 18 inštitúcií, zastúpené boli vysoké školy a univerzity, výskumné ústavy, strojárne firmy pôsobiace v oblasti špeciálnej techniky a prítomné boli i špecializované pracoviská rezortu obrany a vojenské útvary OS SR.

Konferencia sa každoročne zameriava na teoretické a technické aspekty výskumu a vývoja špeciálnej techniky a technológií, mnohokrát v nadväznosti na predchádzajúce konferencie, sleduje kontinuitu vývoja obranných systémov, a to vo výskume i vo výrobe.

Organizátor – Katedra strojárstva AOS aj týmto 17. ročníkom priniesol odbornú diskusiu na medzinárodnej úrovni, nové kontakty, prispel k výmene skúseností v oblasti vývoja obranných systémov, špeciálnej techniky, materiálov, zbraňových systémov, zbraní a munície. "To, že to je 17. ročník svedčí o tom, že konferencia má pevné miesto v kalendári podujatí AOS, tradíciu a že ľudia pracujúci v tejto oblasti majú záujem podeliť sa o svoje poznatky, výsledky a skúsenosti. V neposlednom rade je konferencia podujatím, ktoré každoročne vytvára priestor pre porovnávanie, konfrontuje teóriu s praxou a výrobou, vytvára odborné stanoviská, a pre vysoké školy je podnetom aplikácie nových poznatkov do vzdelávacieho procesu", konštatovala doc. Ing. Mariana Kuffová, PhD., poverená plnením úloh prorektora pre vedu AOS, ktorá podujatie otvorila.

Súčasťou konferencie bola výstava firiem VR Group, Grand Power, Vývoj Martin a SPECTRO APS Martin.

-hg-



## Potreby praxe a medzinárodná spolupráca v programe SAACV

V Terchovej sa 10. a 11. 11. 2011 skutočnilo 1. zasadnutie nového občianskeho združenia s názvom *Slovenská akademická asociácia pre celoživotné vzdelávanie (SAACV)*. Za Akadémiu ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika (AOS) sa zasadnutia zúčastnil riaditeľ Centra vzdelávania AOS Ing. Michal Chlebec.



Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky oficiálne potvrdilo založenie občianskeho združenia s názvom Slovenská akademická asociácia pre celoživotné vzdelávanie (SAACV) 13. 10. 2011. Toto občianske združenie založilo 11 slovenských univerzít za účelom podpory celoživotného vzdelávania na akademickej pôde.

Diskusia o založení tohto druhu organizácie vzišla na stretnutí riaditeľov centier celoživotného vzdelávania vo februári 2011 na pôde Prešovskej univerzity. Asociácia si do svojho poslania definovala nasledovné základné priority:

- spoluprácu na tvorbe národných a medzinárodných vízií, stratégií a politík;
- účasť na legislatívnom procese ovplyvňujúcom aktivity v oblasti celoživotného vzdelávania;
- účasť pri tvorbe výziev v rámci relevantných grantových schém;
- podporu aktívnej participácie verejnosti v celoživotnom vzdelávaní;
- podporu a realizáciu výskumu a vývoja.

Zakladajúci členovia sú:

Centrum ďalšieho vzdelávania UK Bratislava,  
Centrum celoživotného vzdelávania UMB Banská Bystrica,  
Centrum celoživotného vzdelávania UPJŠ Košice,  
Centrum ďalšieho vzdelávania TU Zvolen,  
Centrum celoživot. a kompetenčného vzdelávania PU Prešov,  
Ústav celoživotného vzdelávania ŽU Žilina,  
**Centrum vzdelávania AOS Liptovský Mikuláš,**  
Kancelária celoživotného vzdelávania SPU Nitra,  
KU Ružomberok, TUAD v Trenčíne, UKF v Nitre.

*"S myšlienkou založenia asociácie, ktorá bude mať v náplni celoživotné vzdelávanie sme sa zaoberali už dlhšie. Chýbala nám najmä výmena vzájomných skúseností a partnerstvo s ministerstvami v oblasti celoživotného vzdelávania. Sme veľmi radi, že sa nám podarilo združiť 11 silných univerzít, ktoré už majú pracoviská celoživotného vzdelávania, alebo len nad nimi uvažujú. Sme otvorená organizácia, ktorá chce riešiť túto problematiku*

*najmä v univerzitnom prostredí. V medzinárodnom kontexte existuje organizácia s názvom EUCEN (The European Association for University Lifelong Learning – www.eucen.eu), ktorá združuje 220 členov z celého sveta. Založili sme organizáciu, ktorá bude pôsobiť nielen v národnom, ale aj medzinárodnom kontexte"* - Ing. Erik Selecký, PhD. - vedúci Centra ďalšieho vzdelávania Technickej univerzity vo Zvolene.

Cieľom prvého zasadnutia SAACV v Terchovej 10. a 11. 11. 2011 bola voľba orgánov združenia a definovanie základných priorít. Aktívnymi členmi tohto OZ je 11 slovenských univerzít.

Diskusie za zúčastnili riaditelia centier celoživotného vzdelávania na Slovensku, zástupca Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a pozvaní hostia z niektorých univerzít Českej republiky.

*"Je veľmi dôležité definovať úlohu celoživotného - ďalšieho vzdelávania na slovenských vysokých školách. Aj vytvorenie asociácie má pomôcť vylepšiť pozíciu celoživotného vzdelávania na Slovensku. Som veľmi rád, že sme mohli privítať aj zástupkyňu MŠ VV a Š p. Jandžíkovú a vzájomne si vyjasniť postoje k tejto téme. Osobne sa teším na spoluprácu nielen jednotlivých centier, ale hlavne „zosieťovanie“ všetkých kľúčových hráčov v oblasti CŽV. Kľúčové témy, o ktorých chceme hovoriť sú najmä prepojenosť vysokých škôl s praxou, kontinuálne vzdelávanie učiteľov, ďalšie vzdelávania absolventov vysokých škôl a s tým spojené kariérové poradenstvo. Nesmieme zabudnúť ani na vzdelávanie seniorov, keďže rok 2012 je rokom starších."* - zdôraznil nový prezident SAACV - Ing. Erik Selecký, PhD.

Zloženie orgánov združenia:

- Ing. Erik Selecký, PhD. - prezident SAACV (TU Zvolen)
- PhDr. Libor Lubelec, CSc. - člen výk. výboru (UK Bratislava)
- doc. PaedDr. Marcela Verešová, PhD. - členka výk. výb. (UKF Nitra)
- Ing. Lucia Hrebeňárová, PhD. - členka výkonného výboru (ŽU Žilina)
- doc. RNDr. Dušan Šveda, PhD. - člen rev. komisie (UPJŠ Košice)
- PhDr. Martin Javor, PhD. - člen revíznej komisie (PU Prešov)
- Mgr. Ing. Danka Moravčíková, PhD. - členka rev. komisie (SPU Nitra)

Zdroj: [www.tuzvo.sk/cdv/aktuality](http://www.tuzvo.sk/cdv/aktuality)

## Medzinárodná vedecká konferencia "Zvládanie extrémnych situácií"

Posledný novembrový týždeň sa v Prahe, na pôde historickej budovy Posádkového domu armády (dnes DAP – Dom armády Praha) v konferenčnej sále uskutočnila veľká medzinárodná vedecká konferencia pod záštitou ministra obrany a ministra vnútra Českej republiky. Tejto konferencie, ktorá sa konala pod názvom „Zvládanie extrémnych situácií“ sa aktívne zúčastnili aj príslušníci Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika.

Praktickým organizátorom konferencie bol Výskumný ústav telesnej výchovy a športu Armády českej republiky (CASRI) a oddelenie vzdelávania ministerstva vnútra ČR. Konferencia si okrem iného kládla za cieľ prezentovať a vymieňať praktické poznatky z rôznych oblastí činnosti ozbrojených zložiek. Príspevky konferencie sa delili do zvláštnych okruhov:

- Výber a príprava príslušníkov ozbrojených zložiek so zreteľom na zvládanie extrémnych situácií a jeho efektivita.
- Pretraumatické, traumatické a postraumatické situácie u ozbrojených zložiek.
- Korupcia ako zvláštny prípad extrémnych situácií .
- Praktický workshop "Teroristické hrozby súčasnosti z pohľadu výcviku a nových trendov výzbroje a výstroja príslušníkov bezpečnostných zložiek".

Veľmi zaujímavé boli prezentované praktické ukážky v priestoroch Športového centra telesnej výchovy MO ČR na Ruzyni (bývalé vojenské gymnázium). Bohaté medzinárodné zastúpenie zahŕňalo účastníkov z USA, Kanady, Singapúru a účastníkov z Vyšegrádskej skupiny a východnej, severnej a západnej Európy.

Obohatením konferencie boli aj príspevky príslušníkov Akadémie ozbrojených síl generála M. R. Štefánika z katedry telesnej výchovy a športu - Mgr. Dušana Litvu, PhD., Mgr. Jána Pápaya, PhD., PaedDr. Karola Vrbku, PhD., Mgr. Mareka Marcinčina a katedry manažmentu - Ing. Stanislava Moronga, PhD., Ing. Ľubomíra Belana, PhD., PhDr. Jaroslava Nekoranca, PhD.

Mgr. Dušan Litva, PhD.  
Katedra TVaŠ AOS



## O účasti SR v misiách



Diskusné fórum k otázkam pôsobenia profesionálnych vojakov Ozbrojených síl SR v misiách a tematickú fotovýstavu zorganizovalo v Akadémii ozbrojených síl generála M. R. Štefánika (AOS) 23. novembra 2011 Centrum pre európske a severoatlantické vzťahy (CENAA) a Centrum pre bezpečnostné štúdie (CSS).

Fóra sa zúčastnili fundovaní odborníci - Michal Križan z Odd. operácií, Odboru medzinárodných vzťahov MO SR, Radovan Kusenda – analytik, z Odboru bezpečnostnej spolupráce MZV SR a Pavol Vitko, novinár, autor fotografií z Afganistanu, z tlačového odd. MO SR.

Fórum diskutovalo o význame operácií medzinárodného krízového manažmentu, o zabezpečení vojakov v misiách a ich aktivitách, hľadalo odpovede na spôsob, formu, prípravu a pôsobenie civilného komponentu priamo v misiách a pri budovaní stability v postkonfliktných krajinách. Na fóre rezonovali i otázky potreby informovania verejnosti o splňaní ambícií a medzinárodných záväzkov SR a aktivitách slovenských vojakov v mierových misiách. Diskusného fóra sa zúčastnili profesionálni vojaci študujúci v kariérnych kurzoch Centra vzdelávania AOS, mnohí z nich sú účastníci misií, do ktorých sa SR zapája od svojho vzniku.



-hg-

# KRÁTKO ZO ŽIVOTA KURZOV Centra vzdelávania AOS



## Manažér a spoločenský styk

Kurz *"Rozvoj kľúčových kompetencií manažéra"* - 5. modul, ktorý realizovala Katedra manažmentu Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika (AOS) v dňoch 21. - 23. novembra 2011, bol zameraný na spoločenský styk a etiketu manažéra.

Modul sa zaoberal základmi etikety, spoločenskou a zamestnaneckou etiketou, biznis protokolom, imidžom, diplomatickým a štátnym protokolom. Obsahoval základné pravidlá etikety spoločenských podujatí, pracovných a obchodných rokovaní, vrátane základov správania sa v reštaurácii, kine v divadle, na recepcii, raute, bankete a pod. Riešil otázky spoločenskej konverzácie, základného pojmoslovía, tradícií a módných trendov.

Vyznačoval sa výrazným prepojením s praxou, čo zvýšilo jeho úroveň. V tomto smere obsahoval tréning manažérskych zručností a simulované ukážky spoločenského styku v oblasti etikety, ale najmä názorné ukážky prípravy stolovania pri rôznych príležitostiach, ktoré na špičkovej úrovni predstavila účastníkom modulu Zuzana Kunová v školskej jedálni AOS.

Garantom kurzu a zároveň aj lektorkou v tomto module bola doc. PhDr. Mária Petrufová, PhD. Lektorský tím 5. modulu ďalej tvorili: PhDr. Nataša Valentová a mjr. Ing. Ladislav Čeri. Absolvovalo ho 20 profesionálnych vojakov a zamestnancov rezortu obrany.

Týmto 5. modulom bol ukončený kurz *"Rozvoj kľúčových kompetencií manažéra"*. Predchádzali mu moduly: základy manažmentu, komunikačné zručnosti manažéra, tímová práca a manažment ľudských zdrojov.



## Otvorenie

### 8. Vyššieho veliteľsko-štábného kurzu

Poverený rektor Akadémie ozbrojených síl doc. Ing. Pavel Nečas, PhD. otvoril 8. Vyšší veliteľsko-štábný kurz (VVŠK), ktorý v súčasnosti predstavuje špičku kariérnej prípravy profesionálnych vojakov OS SR. Jeho absolvovanie je predpokladom získania hodnosti podplukovník, resp. plukovník. Do kurzu nastúpilo 34 profesionálnych vojakov (2 podplukovníci a 32 majorov), čím sa stal najpočetnejším v histórii VVŠK.

Kurz potrvá takmer pol roka a organizovaný je Centrom vzdelávania AOS. Zahŕňa 5 modulov – spoločensko-vedný, bezpečnosti a obrany, vojenského umenia, velenia a riadenia, cvičenia a študijných ciest. V AOS je vytvorený široký priestor na vzdelávanie, ktorý poverený rektor AOS odporučil účastníkom kurzu plne využiť, pričom apeloval aj na zvyšovanie jazykových znalostí. Kurz potrvá od 21. 11. 2011 do 15. 5. 2012. Veliteľom kurzu je náčelník oddelenia kariérnych kurzov pplk. Ing. Ivan Ivanič a veliteľmi jeho dvoch syndikátov sú mjr. Mgr. Jozef Tenik a mjr. Ing. Vladimír Šebo.





## ZVŠK 14 na cvičení „Liptov 03“

V dňoch 7. a 8. novembra 2011 pokračovalo cvičenie „Liptov 03“ 14. Základného veliteľsko-štábného kurzu (ZVŠK) simuláciou bojových úloh.

Po ukončení procesu operačného plánovania 182. a 183. mpr sa cvičenie presunulo do priestorov Simulačného centra Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika (AOS), kde sa v priebehu dvoch dní pomocou počítačovej sieťovej simulácie plnili úlohy určené jednotlivými operačnými rozkazmi práporov. Simulácia neúprosne prezradila chyby a nedostatky počas operačného plánovania, ale priniesla aj dôležité skúsenosti vo velení jednotkám počas bojovej činnosti, počas prípravy na boj a v neposlednom rade aj v riadení činnosti podriadených spojovacími prostriedkami imitáciou rádiovkej siete. Na priebeh cvičenia odbornými vedomosťami a skúsenosťami dohliadala rozhodcovská komisia pod riadením mjr. Ing. Jozefa Wesselényiho z Centra vzdelávania AOS.

Velitelia oboch práporov kpt. Ing. Ľuboš Ambroz a kpt. Ing. Radoslav Štulrajter, ale aj štáby práporov a všetci velitelia sa zhodli na vysokom prínose tejto praktickej časti kurzu, keďže pre väčšinu príslušníkov 14. ZVŠK bola táto metóda vedenia výcviku neznáma. Celý nacvičovaný proces operačného plánovania a následnej bojovej činnosti sa ukázal ako pomerne ťažko zvládnuiteľný bez predchádzajúcich skúseností, avšak práve absolvent základného veliteľsko-štábného kurzu by túto

problematiku mal bezpodmienečne zvládnuť. Preto cvičiaci pristúpili k zadaným úlohám s plnou vážnosťou.



Cvičenie „Liptov 03“ bolo jediným praktickým nácvikom, ktoré pre cvičiacich prinieslo neoceniteľné skúsenosti. „Liptov 03“ určite bude peknou spomienkou na celý kurz a pre niektorých dôstojníkov nevyhnutný základ pre ich ďalšie pôsobenie v útvaroch a zariadeniach OS SR.

npor. Ing. Martin Mäsiar  
príslušník 14. ZVŠK

## Dvojstranné skupinové cvičenie "DKAVŠ 8"

V termíne 29. 11. 2011 a 1. 12. 2011 sa uskutočnilo dvojstranné skupinové cvičenie s podporou simulačných technológií Simulačného centra AOS "DKAVŠ 8", ktorého témou bola Čata pri vedení hlavnej bojovej činnosti. V I. fáze cvičenia sa kadeti Dôstojníckeho kurzu pre absolventov vysokých škôl (DKAVŠ) precvičili v plánovacom a rozhodovacom procese na stupni čata, v spracovaní písomných a grafických bojových dokumentov. Svoje rozhodnutia si overili počas II. fázy cvičenia vykonanej na simulačnom centre formou počítačovo podporovaného cvičenia "CAX". Kadeti DKAVŠ 8 boli rozdelení na 2 skupiny. "Červení" plánovali a viedli defenzívnu operáciu s cieľom odraziť útok a zabrániť prieniku „Modrého“, udržať stanovený priestor. Činnosť "Modrých" bola zameraná na ofenzívnu operáciu s cieľom eliminovať "Červeného" a obsadiť stanovený priestor.

V priebehu cvičenia sa kadeti precvičili okrem vedenia ofenzívnej a defenzívnej operácie aj v činnostiach súvisiacich s plánovaním a vykonaním taktických presunov, bojovej podpory a bojového zabezpečenia.

kpt. Ing. Vladimír Kožuškanič  
foto: nrtm. Ján Šiška



## Ukončenie ZVŠK 14

Dňa 1. 12. 2011 si na slávnostnom vyradení po ukončení Základného veliteľsko-štábného kurzu (ZVŠK) z rúk prorektora pre vzdelávanie doc. Ing. Pavla Bučku, CSc. prevzalo osvedčenie o absolvovaní kurzu 60 dôstojníkov rezortu obrany OS SR. Vecným darom za vzorné plnenie povinností boli ocenení kpt. Ing. Slavomír Čmarada, npor. Ing. Oľga Tomašovičová a npor. Ing. Roman Halás.

Kurz (5. 9. - 2. 12. 2011) vo svojich 5 moduloch zahŕňal prípravu zameranú na spoločensko-vedné disciplíny, vojenskú históriu, vojenské umenie a vojenskú vedu, teóriu velenia a riadenia a štábnu prácu. Frekventanti ZVŠK počas kurzu absolvovali cvičenie s využitím simulačných technológií "Liptov 03" na tému "Organizácia obrany mechanizovaného práporu mimo dotyk s nepriateľom".

Odborné zamestnania viedli učители a lektori AOS, zahraniční externí lektori (UO ČR) a externí lektori z rezortu obrany SR. Veliteľom historicky druhého najpočetnejšieho ZVŠK bol kpt. Mgr. Miloslav Mlynár (CV AOS). Syndikátne skupiny viedli kpt. Ing. Rastislav Medvec (VÚ 1037 Martin), kpt. Ing. Jozef Tomko (VÚ 1007 Prešov) a kpt. Ing. Peter Horváth (VÚ 3030 Zvolen).

Príprava profesionálnych vojakov OS SR v ZVŠK siaha do r. 2004, odvtedy sa v 14 kurzoch ZVŠK pripravilo 539 vojakov.



## ISOC 7 ukončený

Po jedenástich týždňoch odbornej prípravy vedenej v anglickom jazyku bol dňa 1. decembra 2011 slávnostne ukončený 7. Medzinárodný kurz pre štábných dôstojníkov - ISOC (International Staff Officers' Course), ktorý je vykonávaný v Akadémii ozbrojených síl (AOS) ako národný projekt Slovenskej republiky podporovaný Holandským kráľovstvom.

Kurz ISOC pripravuje slovenských a zahraničných dôstojníkov na pôsobenie v medzinárodných štáboch v oblasti plánovania a riadenia vojenských operácií podľa štandardov NATO.

Akadémia ozbrojených síl realizuje kurzy ISOC z pozície držiteľa štatútu Výcvikového a vzdelávacieho centra krajín Partnerstva za mier (PzM). Výcvikové centrum v AOS je jedným z 23 centier, ktoré boli vytvorené s cieľom zabezpečiť efektívny systém vojenského vzdelávania a výcviku v rámci NATO a PzM komunity.

ISOC-7 absolvovalo 20 dôstojníkov v hodnostiach nadporučík, kapitán a major z 8 krajín (Česká republika, Estónsko, Gruzínsko, Moldavsko, Srbsko, bývalá Juhoslovanská republika Macedónsko, Ukrajina a Slovenská republika). Certifikáty o absolvovaní kurzu študentom odovzdal poverený rektor AOS doc. Ing. Pavel Nečas, PhD.

Ako najlepší študent bol vyhodnotený npor. Mattias Puusepp z Estónska, ktorému odovzdal cenu veliteľ kurzu ISOC pplk. Ing. Tomáš Bobko.

pplk. Ing. Tomáš Bobko  
foto: -ds-



## Holandský náčelník GŠ navštívil ISOC

Náčelník Generálneho štábu Ozbrojených síl Holandského kráľovstva generál Peter van Uhm v sprievode náčelníka GŠ OS SR generála Ľubomíra Bulíka navštívil dňa 11. novembra 2011 Akadémiu ozbrojených síl (AOS). Cieľom jeho návštevy bolo zoznámiť sa s Medzinárodným kurzom pre štábných dôstojníkov – ISOC (International Staff Officers' Course).



Akadémia ozbrojených síl je držiteľkou štatútu Výcvikového a vzdelávacieho centra krajín Partnerstva za mier (PzM). Práve toto výcvikové centrum realizuje medzinárodné kurzy ISOC pre štábných dôstojníkov z členských a partnerských krajín.

Výcvikové a vzdelávacie centrum v AOS je súčasťou európskych vojenských výcvikových a vzdelávacích centier (PTC – PfP Training and Education Centres). Holandská strana výrazným spôsobom podporuje toto centrum s spolupracuje s AOS metodicky aj odborne. Aj preto cesta náčelníka GŠ OS Holandska viedla do AOS. Generál van Uhm sa zoznámil s vojensko-vzdelávacím a výcvikovým programom ISOC, prezrel si priestory kurzu, navštívil študentov v 2 syndikátoch práve prebiehajúceho ISOC 7, a to 20 tých dôstojníkov z 8 krajín NATO a PzM (ČR, Estónska, Gruzínska, Moldavska, Srbska, bývalej Juhoslovanskej republiky Macedónska, Ukrajiny a SR).

Holandský generál ocenil prínos ISOC pri napomáhaní transparentnosti a interoperability v oblasti vojenského vzdelávania a výcviku a kvitoval náročnosť teoretickej a praktickej prípravy kurzu vedeného permanentne v anglickom jazyku, podľa štandardov NATO a tiež ocenil spoločnú prípravu vojakov krajín NATO a PzM v oblasti plánovania a riadenia vojenských operácií pre pôsobenie v mnohonárodnom prostredí.

Na pôde AOS generála Petra van Uhma a generála Ľubomíra Bulíka prijala doc. Ing. Mariana Kuffová, PhD., poverená plnením úloh prorektora pre vedu AOS spolu s veliteľom ISOC pplk. Ing. Tomášom Bobkom.

## "International Day" na ISOCu

Za účasti povereného rektora Akadémie ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika (AOS) doc. Ing. Pavla Nečasa, PhD. a riaditeľa Centra vzdelávania AOS Ing. Michala Chlebca bol po prvýkrát v priestoroch Medzinárodného kurzu pre štábných dôstojníkov - ISOC dňa 15. novembra 2011 otvorený "International Day".

V rámci uvedenej aktivity študenti kurzu ISOC – dôstojníci v hodnostiach nadporučík až major z Českej republiky, Estónska, Gruzínska, Moldavska, Srbska, bývalej Juhoslovanskej republiky Macedónsko, Ukrajiny a Slovenska prezentovali svoje krajiny rôznym hodnotným a zaujímavým materiálom.

Cieľom aktivity bolo dať možnosť prezentovať a zároveň bližšie spoznať kultúry jednotlivých krajín, z ktorých študenti študujú v priestoroch AOS v rámci medzinárodného kurzu ISOC, ďalej prehliť vzťahy medzi študentmi a zamestnancami akadémie. Všetci zúčastnení boli svedkami priateľskej atmosféry, ktorú prezentujúci študenti vytvorili. Predstavitelia akadémie vysoko ocenili snahu a nadšenie týchto študentov.

Na základe kladných vyjadrení a názorov zo strany študentov a zúčastnených hostí, by bolo jednoznačne vhodné v tejto aktivite aj v budúcnosti pokračovať.

pplk. Ing. T. Bobko  
foto: -ds-, nrtm. Mgr. R. Heldák



## Noví učni v Cechu delostrelcov

Na základe rozkazu najvyššieho hajtmana delostrelectva v regióne Liptova č.1/2011 pplk. v. z. Ing. Ivana Majchúta, PhD. a pri príležitosti najväčšieho sviatku delostrelcov - v deň Svätej Barbory, patrónky delostrelectva, bolo do Cechu delostrelcov prijatých 9 učňov.



V tento deň sa zišli v Akadémii ozbrojených síl muži a ženy delostreleckej brandže už dvanásťkrát, aby si na slávnú minulosť spomenuli a ešte slávnejšiu budúcnosť priali a hlavne, aby si slávne tradície a zvyklosti pripomenuli a zachovávali.

Do Cechu delostrelcov boli prijatí por. Tomáš Quecke, por. Lukáš Kružlík, por. Adriana Vrubeľová, por. Marcel Leferovič, por. Peter Mačor, por. Martin Pizur, por. Miroslav Piater, por. Jozef Nábožný a por. Miroslava Poloncová.

Vstupom do cechu posilnili rednúce rady bojovníkov príslušných cechu a sľúbili, že: "všetky príkoria prekoniajú a svoj vysoký fortieľ na prospech všetkých bojovníkov preukážu".

Noví učni si z rúk najvyššieho hajtmana delostrelectva v regióne Liptova prevzali pamätný glejt a zapísali sa do pamätnej knihy cechu.

-hg-

## Letisko v Akadémii ozbrojených síl

Akadémia ozbrojených síl v Liptovskom Mikuláši bola niekoľko dní domovským letiskom pre vrtuľníky Mi-17 M z vrtuľníkového leteckého krídla genplk. Jána Ambruša so sídlom v Prešove.

Vrtuľníky Vzdušných síl Ozbrojených síl SR sa podieľali na likvidovaní požiaru leša v Starobockej doline nad obcou Vyšná Boca (okr. Lipt. Mikuláš) v Nízkych Tatrách.

Akadémia ozbrojených síl v Liptovskom Mikuláši poskytuje svoje priestory na prisávanie vrtuľníkov, na parkovanie v nočných hodinách, doplňovanie paliva, vytvorila miesto pre pozemnú zabezpečovaciu techniku, a aj pre personál, ktorý vykonáva predletové a medziletové prehliadky. Takisto poskytuje priestory na nočný odpočinok pre lietajúci aj pozemný personál z Prešova. Tento personál hasil už požiar pri obci Spišské Bystré, okr. Poprad.

I keď pristátie vrtuľníka nie je v akadémii ničím neobvyklým, predsa len pristávanie piatich vrtuľníkov v krátkom čase za sebou, bolo vo vojenskej akadémii vecou denne nevidanou. Príčinou bolo striedanie posádok aj vrtuľníkov.

Veliteľ vrtuľníkového leteckého krídla plk. Ing. Miroslav Korba pôsobiaci ako veliaci pilot jedného z vrtuľníkov bol s podmienkami, ktoré im akadémia vytvorila, veľmi spokojný.

Ako povedal, plnenie veľmi náročnej úlohy hasenia požiaru v nadmorskej výške okolo 1600 až 1800 metrov v hornatom teréne bolo na jednej strane vynikajúcou možnosťou predviesť svoje letecké umenie, a to najmä v pilotáži v sťažených podmienkach, jednoznačne však bolo konkrétnym dôkazom obetavej služby vojakov v prospech civilného sektora.

Tí, ktorí mali možnosť v areáli akadémie sledovať činnosť letcov z Prešova, sa presvedčili aké je náročné zabezpečenie činnosti vrtuľníkov a koľko práce je potrebné vykonať, aby trojčlenná posádka každého vrtuľníka mohla s „bambí vakom“ (závesným hasiacim vakom) účinne zasiahnuť proti ohňu.

Dňa 2. decembra 2011 bol požiar v Starobockej doline lokalizovaný.

Ing. Peter Fianta  
foto: -hg-

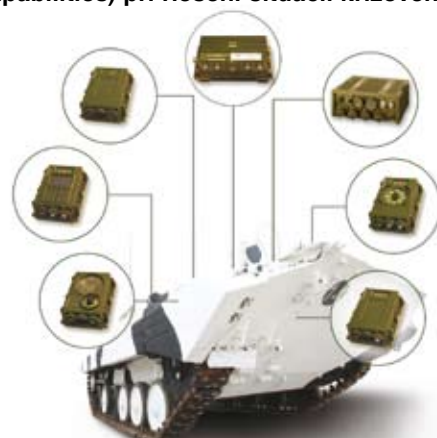


## Spoločnosť ALITER TECHNOLOGIES na „Týždni vedy 2011“ v AOS

Slovenská spoločnosť Aliter Technologies, a.s. predstavila v rámci Týždňa vedy v Akadémii ozbrojených síl dve zo svojich riešení v oblasti špeciálnych systémov, COMTAG® a COMTANET®. Tieto systémy poskytujú veliteľom, štábom a jednotkám sieťovo orientované spôsobilosti NEC (Network Enabled Capabilities) pri riešení situácií krízového manažmentu a to vojenského ako aj nevojenského charakteru.

COMTAG® je zavedený do používania v ozbrojených silách SR a v súčasnosti je používaný ako súčasť bojových a podporných vozidiel 1.mechanizovanej brigády. Zavedenie COMTANET® do používania v ozbrojených silách SR sa predpokladá v novembri 2011.

Prvým predstaveným riešením bol COMTAG®, mobilný komunikačný systém, ktorý poskytuje hlasové a dátové služby pre osádky vozidiel. Systém zabezpečuje dynamické smerovanie dát aplikácií systému velenia a riadenia, vyberajúc dostupný prenosový kanál s najvyššou prenosovou rýchlosťou v prenosovom prostredí tvorenom rádiovými stanicami, zariadeniami Mesh WiFi, Ethernet vedeniami, satelitnými zariadeniami a pod. Systém umožňuje vytváranie mobilných účelových ad-hoc sietí MANET spolu s integráciou do VoIP sietí, príjem a distribúciu GPS informácie, kryptovanie a záznam dátovej prevádzky. Srdcom dátového komponentu systému je Dátová riadiaca jednotka DCU pochádzajúca z vývojárskej dielne Aliter Technologies, a.s.. Táto jednotka je plne bezobslužné zariadenie s možnosťou pripojenia až do štyroch prenosových zariadení.



Druhým prezentovaným riešením bol COMTANET®, bleskovo nasaditeľný IKT systém, ktorého portfólio služieb umožňuje dosahovať rovnakú úroveň služieb v poľných podmienkach, na akú je používateľ zvyknutý zo stacionárneho prostredia. Systém poskytuje konvergované hlasové, dátové a video služby na nasaditeľných miestach riadenia krízových situácií s poškodenou, prípadne zničenou IKT infraštruktúrou. Systém je plne autonómny, bezpečný, nasaditeľný a prepraviteľný s možnosťou použitia v rôznych scenároch krízových situácií. Je ho možné integrovať s ľubovoľnou rádiovou a satelitnou technológiou a tak vytvárať komplexné komunikačné prostredie. Prechod medzi hlasovou VoIP sieťou systému a rádiovými sieťami je zabezpečovaný Hlasovou komunikačnou bránou VCG, ktorá pochádza z vývojárskej dielne Aliter Technologies, a.s..

Spoločnosť Aliter Technologies, a.s. je vývojárska, integračná a poradenská spoločnosť v oblasti komplexných bezpečných informačných a komunikačných systémov a špeciálnych systémov do poľných podmienok alebo náročného priemyselného prostredia s vlastným programom vývoja a vlastným produktovým portfóliom. Dodávané riešenia sú charakteristické vhodnosťou použitia v náročných geografických, klimatických a poveternostných podmienkach.



# S pietou...

## za plk. v. v. Nikolajom Tegzom (24. 7. 1922 - 7. 11. 2011)



**11. novembra 2011 sme sa rozlúčili s plukovníkom v. v. Nikolajom TEGZOM, výnimočným človekom, s veľmi ťažkým, ale zároveň fascinujúcim životným príbehom.**

Rozlúčili sme sa s mužom, ktorý prešiel všetkými bojiskami československých vojenských jednotiek na východnom fronte počas II. sv. vojny, ťažko zraneným na Ukrajine a znovu bojujúcim o Duklu, Prešov či Liptovský Mikuláš. Až po víťaznú Prahu.

Rozlúčili sme sa s veliteľom a vojenským pedagógom, náročným, zásadovým, ale vždy ľudským a chápaným. Keďže prežil hrôzy vojny, rozhodol sa proti nej bojovať vlastným spôsobom. Svoje celoživotné úsilie venoval budovaniu historického zbierkového fondu, dokumentoval hrôzy vojny v autentickej podobe.

Plk. v. v. Nikolaj Tegza sa narodil 24. júla 1922 v dedinke Berezovo v okrese Chust na Podkarpatskej Rusi. Pokým sa stal československým vojakom, prešiel strastiplnú cestu.

Rodina Nikolaja Tegzu sa ako mnohé iné rusínske rodiny hlásila k Československu. Udalosti, ktoré priniesol rok 1938 a neskôr napadnutie Sovietskeho zväzu fašistickým Nemeckom zasiahli do života Nikolaja Tegzu mimoriadne nepriaznivým spôsobom.

Ľudí, pochádzajúcich z Podkarpatskej Rusi, začalo odrazu sovietske vedenie vnímať ako nepriateľské osoby a deportovalo ich do pracovných zajateckých táborov - gulagov. V jednom z nich pri meste Vorkuta za polárnym kruhom kruté podmienky o hlade a skoro 50 stupňovom mraze mladý Nikolaj takmer neprežil. Prišiel však rok 1942 a dohoda československej exilovej vlády v Londýne so sovietskym vedením. Občania Československa sa mohli prihlásiť do jednotky, ktorá sa formovala pod velením pplk. Ludvíka Svobodu v Buzuluk. Nikolaj Tegza tam samozrejme nechýbal. Bol pridelený k protiletadlovému delostreleckému oddielu. Pri tomto druhu vojska bojoval až do konca vojny. Zúčastnil sa bojov o Kyjev, Bielu Cerkev, Žaškov či Ľvov. Na západnej Ukrajine bol zranený. Po návrate na front bojoval na Dukle. Zúčastnil sa aj bojov o Prešov či Liptovský Mikuláš, svoju bojovú cestu skončil v Prahe.

Koniec vojny zastihol Nikolaja Tegzu v hodnosti podporučík. Ako dôstojník chcel ostať slúžiť v československej armáde. Podarilo sa. Pokračoval vo svojej špecializácii v rámci protivzdušnej obrany. Slúžil v posádkach Praha, Brno, Olomouc, Prostějov, Hradec Králové, Košice. Keď sa v roku 1959 armáda začala prezbrojovať na raketovú techniku, vybrali ho do vojenského Technického učilišťa v Liptovskom Mikuláši, kde viedol preškoľovacie centrum.

Liptov, za ktorého slobodu bolo po Dukle, položených najviac životov na území Slovenska, sa stal nakoniec jeho trvalým domovom. Vojenská uniforma bola jeho odevom a vojenské školstvo miestom jeho vojenskej kariéry.

V mnohých veliteľských a pedagogických funkciách pôsobil vo vojenskom Technickom učilišti, Vojenskej strednej odbornej

škole a Vysokej vojenskej technickej škole, kde skončil profesorskú kariéru v roku 1977.

Ale tak, ako počas svojej vojenskej kariéry, tak aj po jej skončení sa plk. Nikolaj Tegza venoval tomu, vďaka čomu sa stal legendou.

Vyššie 60 rokov budoval historický zbierkový fond, predovšetkým z obdobia bojov za našu slobodu, ale aj nasledujúceho obdobia až do súčasnosti. Mnohé artefakty pochádzali priamo z miest bojov, z lesov, iné mu darovali ľudia z blízkych dedín.

Prvú muzeálnu expozíciu zostavil už vo vojenskom Technickom učilišti, neskôr bola táto zbierka budovaná vo Vojenskej strednej odbornej škole, po jej zrušení vznikla Sieň cti a slávy vo Vojenskej akadémii a dnes sa zbierkou hrdí Akadémia ozbrojených síl.

Plk. v. v. Nikolaj Tegza sprevádzal v týchto zbierkach početné návštevy, neúnavne vysvetľoval vojnovú históriu, ukazoval vzácne exponáty a aj ten jemu najvzácnejší - samopal Špagin, ktorý ho sprevádzal na bojovej ceste. Zúčastňoval sa mnohých spoločenských, spomienkových i výchovno-vzdelávacích podujatí, s nesmiernou vervou a znalosťou vecí približoval vojnové udalosti všetkým, najmä však mládeži vrátane mladej vojenskej generácie, študentom akadémie a účastníkom jej kariérnych a odborných kurzov.

Táto činnosť bola jeho veľkou srdcovou záležitosťou a všetci tí, ktorí s ním pri tejto jeho zásluhnej práci spolupracovali, to môžu potvrdiť.

Hovorieval: „*Chcem, aby ľudia vedeli, že sa tu bojovalo. Aby mali úctu k tomu, na čo sa už až príliš zabúda. Aby nezapadli na to, o čom všetkom bola druhá svetová vojna a za čo padli aj moji kamaráti. Celé toto dedičstvo chcem preto zanechať vojsku a prostredníctvom neho verejnosti.*“

Plk. v. v. Nikolaj Tegza svoje celoživotné dielo - zbierku daroval 3. marca 2011 Akadémii ozbrojených síl. Presne po 66 rokoch, v rovnaký deň, v ktorý v roku 1945 vstúpili do Liptovského Mikuláša príslušníci 24. sovietskej streleckej divízie a 1. čs. armádneho zboru, v ktorom bojoval aj on sám. Jeho veta: „*K Tegzovi sa chodí na návštevu len s novým exponátom v ruke*“, sa stala legendárnou a takou ostane.

Plk. v. v. Nikolaj Tegza bol nositeľom nesmierného množstva vojenských vyznamenaní, radov a medailí. Spomenieme len niektoré: **Československý vojnový kríž z roku 1938, sovietska medaila „Za víťazstvo nad Nemeckom, sovietska medaila „Za bojové zásluhy“, medaila „Za zásluhy o obranu vlasti“, vyznamenanie „Za upevňovanie priateľstva v zbrani“, bol nositeľom Radu červenej hviezdy** a ďalších.

V roku 2005 sa stal ako jeden z osloboditeľov obce Podtureň jej čestným občanom. Za celoživotný významný zberateľský počin, výchovu k tradíciám a prispievanie k poznaniu našej vojnovéj histórie prevzal plk. v. v. Nikolaj Tegza v roku 2006 z rúk ministra obrany SR ocenenie **Vojenský čin roka**.

Bol starostlivým manželom, otcom, starým otcom a prastarým otcom. Celý jeho náročný život mu bola jeho rodina oporou, bez ktorej by nebol mohol vykonať tak veľa práce, ako to do posledných chvíľ dokázal. Najmä vďaka manželke Nine, ktorá bola jeho spoľahlivým zázemím.

**Čeť jeho pamiatke !**





## Mikuláš priniesol vrece balíčkov

5. decembra 2011 prišiel do klubu Akadémie ozbrojených síl Mikuláš so svojimi pomocníkmi Čertom a Anjelom.

Čert nemal veľa roboty, pretože všetky deti, ktoré v sále klubu sedeli, boli dobré a poslušné. Naproti tomu Mikuláš a Anjel mali plné ruky práce, aby 20-tim deťom odovzdali balíčky plné dobrôt.

Zábavný program „Stretnutie s Mikulášom“ obsahoval veselé pesničky a filmovú rozprávku.

Duchovný AOS deťom predstavil svätého Mikuláša, a aj vysvetlil, odkiaľ prichádza. Toto stretnutie pripravila pre deti príslušníkov AOS Kvetoslava Bellová z Klubu AOS.

-hg-

## Pol'ná omša na vojenskom cintoríne na Háji-Nicovô

Atmosférou ticha, zlatými farbami jesene a mystikou sa vyznačoval 2. november 2011, ktorý sa viaže k pamiatke zosnulých. V tento deň uskutočnil vojenský duchovný Akadémie ozbrojených síl pplk. Stanislav Šverha pol'nú omšu na vojenskom cintoríne na Háji – Nicovô nad Liptovským Mikulášom.

Na tomto cintoríne spočíva 1368 padlých príslušníkov 1. čs. armádneho zboru, ktorí padli v 2. svet. vojne.

**„Padlí vojaci sú zvláštnym spôsobom spätí s ozbrojenými silami, ktoré sú ich najbližšou rodinou, za ich krv, životy a utrpenie sme im povinní preukázať úctu a vďačnosť. K tomu treba srdce a zahĺbiť sa do pravdy života“**, uviedol vojenský duchovný, ktorý nezabudol pripomenúť ani vojakov našej súčasnosti, ktorí zahynuli pri páde lietadla a ďalších pri plnení vojenských povinností.

Vojenský duchovný spomenul dlh súčasnosti voči mladej generácii, ktorá by mala postáť v plynutí času, obzrieť sa do minulosti. Aspoň v čase, keď sa kráčia dni a padá lístie, keď sa príroda šatí do zamyslenia.

Pol'nej omše na Háji sa zúčastnil poverený rektor AOS doc. Ing. Pavel Nečas, PhD., poručníci z VODK, zamestnanci AOS a kresťanská verejnosť z mesta Liptovský Mikuláš.

-hg-



## Majstrovstvá AOS v malom futbale

Už tradične sa v decembri koná futbalový turnaj o najlepších futbalistov AOS v hale a táto tradícia sa zopakovala aj v tomto roku.

Z pôvodne avizovaných šiestich družstiev z radov študentov sa v turnaji nakoniec predstavili a svoje umenie s „lenivou loptou“ si zmerali tri družstvá (2 z prvého a 1 z druhého ročníka). Zvolený systém „každý s každým“ na jedno kolo po 20 minút dokonale preveril kondičné schopnosti jednotlivcov v družstvách.

Ako sa ukázalo, zápasy boli náročnejšie a výsledky zápasov boli veľmi tesné. Zvítazilo družstvo „Blues“ vedené Petrom Čertekom v zložení: Jozef Kučera, Miroslav Jurčo, Ján Bobčík, Viktor Michalec, Branislav Valjent so 4 bodmi. Druhí skončili „Meliškovci“ vedení Milanom Halagačkom a tretie miesto obsadilo družstvo „Paľce“, ktoré viedol Martin Hanulík.



Vítaným družstvám organizátor súťaže - Dušan Litva z Katedry telesnej výchovy a športu AOS odovzdal ceny: futbalové lopty a diplomy.

Mgr. Dušan Litva, PhD.

## Akcie na január 2012

- 5. - pokračovanie Univerzity 3. veku – 3. semester (CV)
- 9. - otvorenie VODK pre absolventov DKAVŠ (CV)
- 10. - nástup AOS k 19. výročiu vzniku SR
- 9. - 13. - Cisco, sieťová akadémia CCNA Exploration, 3. semester (Ktl)
- 16. - 20. - Školenie odbornej spôsobilosti elektrotechnikov (ŠPE)
- 16. - 20. - Cisco, sieťová akadémia CCNA Exploration - 2. časť - 2. semester (Ktl)
- 17. - kolégium rektora
- 23. 1. - 2. 2. - Cisco, sieťová akadémia CCNA Exploration, 3. semester (Ktl)
- 23. 1. - 3. 2. - Správa registratúry pre zamestnancov v štátnej a verejnej správe (prBaOUS)
- 23. - 25. - Rozvoj kľúčových kompetencií manažéra 1. modul - Základy manažmentu (KtM)
- 24. - zasadnutie vedeckej rady AOS
- 25. - 26. Majstrovstvá AOS v minifutbale
- 26. - 27. - Ekonomické minimum veliteľa jednotky (KtM)
- 31. 1. - 3. 2. - vedecká konferencia - 11. FSTA 2012 (Ktl)

## Športová streľba zo vzduchovej pušky

**Biatlonový krúžok dňa 2. novembra 2011 pripravil pre študentov Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika (AOS) streleckú súťaž družstiev.**

Vzhľadom k nižším počtom študentov sa tento raz prihlásilo 6 dvojíc. Súťažilo sa v streľbe na 10 m zo vzduchovej pušky. Podmienkou bolo vytvoriť dvojicu muž - žena. V družstve si mohli vybrať položku, kto bude strieľať položku stojmo a kto ležmo.

Každá dvojica mala 3 nástrelné a 5 súťažných rán. Výsledné poradie bolo určené súčtom hodnôt zasiahnutých kruhov oboch súťažiacich.



Výsledky:

1. Bezoušková Nikola (41) - Ivaničko Miloš (34) spolu 75 bodov
2. Roganská Zuzabna (39) - Bečkei Ján (35) spolu 74 bodov
3. Kučiaková Jana (34) - Šavolt Ondrej (38) spolu 72 bodov

Silná motivácia v podobe vkusných cien a diplomov „zväzovala“ ruky i oči takmer všetkým súťažiacim. V kategórii študentiek najviac bodov (39) nastriela Zuzana Roganská. U študentov dosiahol najviac bodov (43) Milan Halagačka. Nakoniec sa víťazom stala dvojica Nikola Bezoušková - Miloš Ivaničko s počtom bodov 75. Táto dvojica si aj odniesla najlukratívnejšie ceny - Mikuláša s lyžami. Na druhom mieste skončili Roganská Zuzana - Bečkei Ján (74 bodov) a na tretie miesto sa postavili Kučiaková Jana - Šavolt Ondrej (72 bodov).

Táto športová súťaž vhodne zapadla do súťaží univerzitných dní na vysokých školách na Slovensku organizovaných pod záštitou Slovenskej asociácie univerzitného športu a spomienkou na udalosti z rokov 1939 a novembra 1989.

Mgr. Dušan Litva, PhD.



## Vedomostná súťaž o olympizme



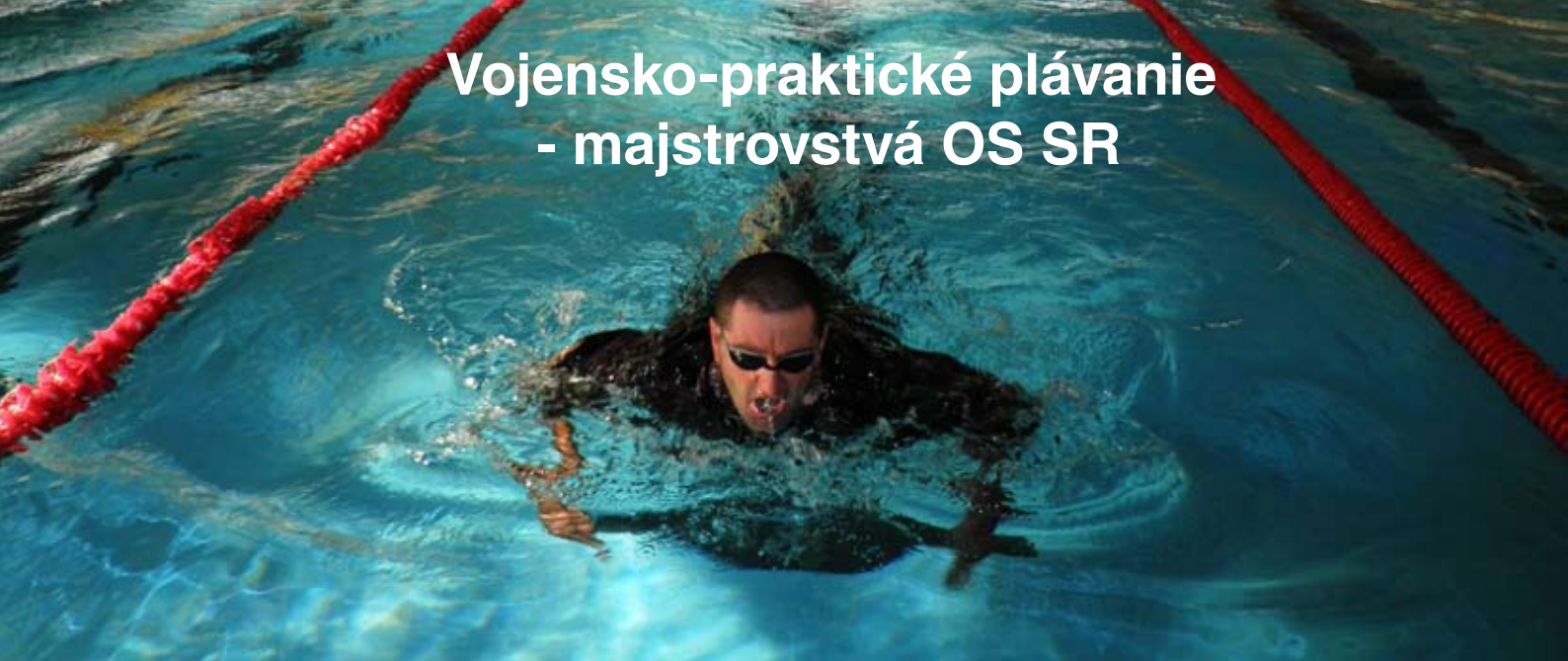
**Vedomostná súťaž o olympizme pre vysokoškolákov sa uskutočnila na Fakulte športu Prešovskej univerzity v Prešove 14. novembra 2011.**

Do súťaže sa zapojili aj študenti Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika (AOS) - Peter Mikuš, Ján Dujčák, Mirosláv Karabín. Otázky boli pripravené z okruhov z histórie starovekých bájak o športe, ďalej o medzinárodnom olympijskom výbore, o dosiahnutých výsledkoch a zastúpení Slovákov v štruktúrach MOV, ale aj o získaných medailových umiestneniach športovcov zo Žilinského kraja. V prvej časti súťaže študenti napísali rýchly test, v ktorom zástupcovia AOS skončili na 4. mieste. Počas prestávky účastníci súťaže diskutovali s bývalými olympionikmi vo vodnom póle z košického a prešovského regiónu. Súťaž potom pokračovala v športovo vedomostnom kvíze netradičnou formou kladenia otázok a vyvrcholila v praktických športových súťažiach medzi družstvami.

Víťazmi sa stali študenti domácej Fakulty športu Prešovskej univerzity v Prešove.

Mgr. Dušan Litva, PhD.

# Vojensko-praktické plávanie - majstrovstvá OS SR



V dňoch 1. - 2. decembra 2011 sa na plavárni Akadémie ozbrojených síl (AOS) Liptovský Mikuláš konali Majstrovstvá ozbrojených síl Slovenskej republiky profesionálnych vojakov vo vojensko-praktickom plávaní pre rok 2011. Preteky už po ôsmykrát organizačne zabezpečila Katedra telesnej výchovy a športu AOS.

Špecifické plavecké disciplíny kládli na účastníkov majstrovstiev veľké nároky na telesnú pripravenosť a zvládnutie špeciálnych plaveckých zručností. V rôznorodých disciplínach museli preukázať svoju výkonnosť, napr. v plávaní v šatách, v plávaní so základným potápačským výstrojom (plutvy, potápačská maska a dýchacia trubica), v ťahaní bremena, plávaní pod vodou, atď.



Tento ročník sa vyznačoval účasťou pretekárov vo všetkých vypísaných kategóriách. V najmladšej kategórii príjemne prekvapil Radovan Matej, študent I. ročníka AOS, ktorý sa pri svojej prvej účasti nezľakol náročných disciplín a ani skúsených súperov a obsadil vynikajúce druhé miesto. Prvé miesto obhájil des. Marek Sovský. V druhej mužskej kategórii rozhodla o konečnom poradí až posledná disciplína. Prvé miesto získal tak ako v minulom ročníku mjr. Ing. Pavel Uhrecký pred npor. Ing. Martinom Faškom. V kategórii žien sa stala víťazkou ako tradične npor. Ing. Katarína Horečná, doposiaľ za celú históriu majstrovstiev nenašla premožiteľku a bolo to už jej ôsme víťazstvo.

S náročnými šiestimi disciplínami sa najlepšie popasovali a získali najlepšie umiestenie títo pretekári:

Kategória muži do 30 rokov:

1. des. Marek Sovský - VÚ 4405 Nitra
2. voj. prípr. št. sl. **Radovan Matej** - AOS Liptovský Mikuláš
3. npor. Ing. Michal Áč - VÚ 3680 Bratislava

Kategória muži 31-40 rokov:

1. mjr. Ing. Pavel Uhrecký - voj. pol. Trenčín
2. npor. Ing. Martin Faško - VÚ 1003 Bratislava
3. kpt. Ing. Miroslav Danák - VÚ 1037 Martin

Kategória muži nad 40 rokov:

1. plk. Ing. Juraj Mazúch - GŠ OS Bratislava
2. čat. Tomáš Petrželka - VÚ 2790 Žilina
3. nrtm. Branislav Šutič - VÚ 2790 Žilina

Kategória ženy:

1. por. Ing. Katarína Horečná - VÚ 4405 Nitra
2. por. Bc. Ľubica Štofánová - VÚ 3030 Zvolen
3. des. Katarína Gabľasová - VÚ 4977 Sliač

V súťaži dobre zabojovali aj ďalší príslušníci AOS Liptovský Mikuláš. Vo svojej kategórii sa umiestnili na popredných miestach. Voj. prípr. št. sl. Miroslav Jurčo na štvrtom mieste, voj. prípr. št. sl. Ivan Olejár na piatom, voj. prípr. št. sl. Ján Ištvánik na šiestom a voj. prípr. št. sl. Peter Mikuš na siedmom mieste. Celkom sa majstrovstiev aktívne zúčastnilo 30 pretekárov. Najlepším odovzdal diplomy a poháre doc. Ing. Pavel Nečas, PhD., poverený rektor Akadémie ozbrojených síl Liptovský Mikuláš.

PaedDr. Karel Vrbka, PhD.

foto: Mgr. Marek Marcincin, Mgr. Dušan Litva, PhD.